

KULKKILAN KYLÄSUUNNITELMA 2006 –

Teksti ja valokuvat: Kauko Hinkkanen

KULKKILAN KYLÄSUUNNITELMA

JOHDANTO	5
KULKKILAN HISTORIAA	6
ASUTUS KULKKILASSA – VARHAISHISTORIAA.....	6
ELINKEINOELÄMÄ.....	6
<i>Sääkskosken saha</i>	6
KULKKILAN KOULU.....	8
KULKKILAN VANHAT SUKUTILAT.....	8
YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN – LUOTTAMUSHENKILÖT.....	9
KYLÄSUUNNITELMA	10
NYKYTILA.....	10
VAHVUUDET.....	10
TAVOITTEET.....	11
KEHITYSIDEAT.....	12
RATKAISUMALLIT, TOTEUTUS.....	14
<i>Välittömät toimenpiteet</i>	14
<i>Lyhyen aikavälin toimenpiteet</i>	14
<i>Pitkän aikavälin toimenpiteet</i>	15
JOHTOPÄÄTÖKSET	15
SEURANTA JA PÄIVITYS	15
LÄHTEET	16

Johdanto

Kulkkilan kylä sijaitsee Kokemäen kaupungissa, entisen Kauvatsan kunnan alueella, luonnonkauniin Sääksjärven eteläisellä rannalla. Kylällä on vuosisatoja vanha historia. Sanotaanhan sen olevan Kauvatsan ensimmäinen kylä.

Kehityssuunnitelma on tarkoitettu yhtenäistämään kylän vahvuuksien ylläpitoa ja kehitystä vastaisuudessa. Hyöty koituu niin nykyisille kuin uusillekin asukkaille. Suunnitelma tukee kylän markkinointia yrittäjille ja vapaa-ajan viettäjäille.

Kyläsuunnitelma on tarkoitettu jokaisen käyttöön, erityisesti niille, joilla on mahdollisuus vaikuttaa kyläyhteisön elinkelpoisuuteen ja kehitykseen. Vastaisuudessa toiminnassa otetaan huomioon myös yhteistyön mahdollisuudet eri osapuolten kanssa – verkostotalous.

Kyläsuunnitelman valmistelu on tapahtunut osallistavaa ja luovaa työtapaa käyttäen. Tässä menettelyssä on turvattu se, että kyläyhteisön edustajien osaaminen, yhteiskulttuurin tuntemus, tieto ja kokemus on tullut mahdollisimman tasapuolisesti kuulluksi. Kokouksessa ovat olleet edustettuina myös Kulkkilaan kiinteässä yhteydessä olevat Plättilänmaan ja Sääkskosken kylät.

Kyläsuunnitelmassa on kuvattu kyläyhteisön nykytila, vahvuudet, tavoitteet, kehitysideat ja toimenpiteet, joita käyttäen kylän kehitys voidaan vastaisuudessa jäsentää. Asioiden toimeenpano vaatii tiivistä yhteistyötä, resurssien tasaista jakoa ja toiminnan organisointia käytännön tasolla. Tämän ohella kyläsuunnitelmassa on asioita, jotka merkitsevät tiivistä yhteydenpitoa Kokemäen kaupungin organisaatioon ja valtionhallintoon.

Yhteiskunnassa yleisesti, elinkeinorakenteista ja paikallistasolla vastaisuudessa tapahtuvista muutoksista johtuen, on perusteltua, että kyläsuunnitelma päivitetään vähintään joka kolmas vuosi.

Kulkkilassa 27.11.2005
Kulkkilan vapaa-aikakerho ry

Kulkkilan historiaa

Asutus Kulkkilassa – varhaishistoriaa

Kulkkilan kylä on vuosisatojen saatossa kuulunut Huittisiin. Erään asiakirjatiedon mukaan Kulkkilassa olisi ollut talo jo 1300 -luvulla.

Kulkkilassa asunut Aksel Kurjen lampuoti Erkki oli anastanut Jaakko Kulkiilta 1601 pellon, jota Jaakon talon väitettiin viljelleen jo 2 – 3 vuosisataa. /1;108, 193/

Vuoden 1635 henkikirjan ilmoittama väkiluku Kauvatsan Kulkkilassa oli: /2, 20/

talollisia	15
palkollisia	1
itsellisiä	2
sotamiehet	1

Yhteensä	19

Kylässä oli tuolloin miehiä kuusi ja naisia 13.

Kulkkilan kylästä on tehty myös seuraavat kivistä muinaislöydöt:

- tasataltta, löydetty Kulkkilan kylästä (Sat.M. 9670)
- oikokirves, löydetty Kulkkilan kansakoulun tontilta (Sat.M. 9758)

Kivikautinen (kestää vuoteen 1300 e.Kr.) irtolöytö ei suinkaan tarkoita sitä, että Kulkkilassa olisi jo tuolloin ollut asutusta.

On toki todettava, että Sääksjärvi ja Kauvatsanjoki koskineen ovat vetäneet jo varhain asutusta puoleensa. Onhan myös Sääkskoskesta ja Lievikosken kylästä löydetty kivikautista esineistöä. Ravinnon saantihan perustui muinoin kalastukseen ja metsästykseseen ja asuinpaikat valittiin kalaisten vesien rantamilta. /4; 12 - 38/

Elinkeinoelämä

Kylän elinkeinoelämä koostui 1500 -luvulta lähtien maataloudesta, karjataloudesta, kalastuksesta ja metsästyksestä. Sääksjärvi on ollut vuosisatojen saatossa merkittävä ravinnon lähde. Kulkkilan kylä mainitaan huittislaisten erämaana vielä v. 1540. Järven länsiosaan on jäänyt jälkiä huittislaisten eräretkistä. /4, 127/

Kaskeaminen ja kaskan viljely oli maanviljelyksen alkeellisin muoto ja se kuului oikeastaan erämaatalouden aikaan. Kaskeamista harjoitettiin Suur-Huittisissa, johon Kulkkila tuolloin kuului, aina 1700 -luvun alkupuolelle saakka niin yleisesti, että pelättiin jopa metsien hupenevan liaksi. Kulkkilassa oli hyviä kaskimetsiä. /4, 147/

Kutunjuustoperinne oli vahva Kauvatsalla 1800 -luvun lopussa ja 1900 -luvun alussa. Kulkkilan suutarillakin oli v. 1880 30 vuotta. Vuohi ei ollut enää 1900 -luvun alussa suurtilojen eläin. Se ei antanut tarpeeksi taloudellista lisäarvoa. /3, 127/

Sääkskosken saha

Sääkskoski on ollut kautta aikojen seudun merkittävin energianlähde. Koski on luovuttanut energiaansa myllylle, sahalle ja sivutuotteena jopa pärehöylälle. Vilja jauhettiin koskien vesivoimalla käyvillä ns. jalkamyllyillä. Kulkkilan vähäinen mylly oli Sääkskoskessa 1550 -luvulla. /1, 228/

1700 -luvun puolivälissä Huittisten pitäjässä katsottiin parhaan puuston löytyvän Sääksjärven ympäristössä Kouvatsalla. Tämän seikan toi esille Ulrik Rudenschöld kertomuksessaan v. 1738 – 41. Hän kehui Sääksjärven ympäristön komeaa puustoa. Runsaat metsävarat johtivat sahan perustamiseen raaka-ainelähteen läheisyyteen. /2, 129/

Vapaana virtaa Sääkskoski – energian luovuttaja muinoin

Rovasti Nils Idman nuorempi perusti 1757 Kouvatsan Sääkskoskelle vesisahan, joka oli hallintopitäjän ensimmäinen varsinainen teollisuuslaitos. Sen hankintapiirin ydin oli omien tilojen metsät – Sääkskosken lääni. Sääkskosken saha sai kamari- ja kauppakollegiolta privilegikirjan 28.6.1757, jonka mukaan sillä oli lupa tuottaa lautoja myyntiin. Verolle se pantiin v. 1761. Käyntiin lähtenyt teollisuuslaitos - uhkayritys Kouvatsan korpeen - osoittautui perustajalleen elinkelpoiseksi.

Vuonna 1859 saha liitännäistiloineen ja eri omistajavaihdoksien kautta oli kokonaisuudessaan päätynyt porilaisen suurliikemiehen Johan Grönfeldt nuoremman omistukseen. Saha pyöri yötä päivää parikymmentä viikkoa vuodessa, aina kun käyttövoiman – veden - saanti oli runsasta. Saharengit olivat kouvatsalaisia. Lankut ja laudat vietiin talvikelillä Poriin. Saha oli yksiraaminen ja kaksitoistateräinen. Tuotanto oli suunnattu vientimarkkinoille.

Maatalouden ja sahateollisuuden edut eivät kohdanneet 1860 -luvulla. Padon johdosta Sääksjärvi tulvi ja aiheutti siten haittaa maataloudelle. ("... he ovat suurella vaivalla venheestä viljojansa leikanneet, ja monenkin jäänyt haaskioon sekä viljat että heinät.") Saha ei voinut laajentua maanviljelijöiden valitusten ja niitä seuranneesta maaherran kannanotosta johtuen. Sahateollisuuden laskukausi osui 1880 -luvulle, lama oli syvimmillään v. 1886. Vuonna 1888 putosivat vastaanotetun puutavaran määrä ja tuotannon arvo, kumpikin 70 prosenttia. Sääkskosken vesisaha päätti 130 -vuotisen toimintansa yleisten ja paikallisten vaikeuksien vuoksi. /2, 255 – 258; 3, 223 – 224/

Kulkkilan koulu

Ensimmäiset ajatukset koulun perustamisesta syntyivät 1800/1900 -lukujen vaihteessa. Kouvatsan ja Kokemäen kuntien neuvottelut veivät kuitenkin aikansa, ennen kuin päädyttiin kansakoulun rakentamiseen. Kuntakokouksessa 2.8.1909 ryhdyttiin perustamaan koulua Sääksjärven taakse. Kouvatsan kunta ehdotti yhteistoimintaa Kokemäen kanssa siten, että Sääksjärven pohjoispuolella olevat alueet yhdistetään yhteiseksi koulupiiriksi, samoin eteläpuolella olevat Plättilän ja Kulkkilan seudut. Kuntakokous hyväksyi 20.12.1909 tämän ja ehdotti, että Kokemäen kunta rakentaa ja ylläpitää Sääksjärven koulun ja Kouvatsan kunta Kulkkilan koulun.

Kulkkilan kansakoulu marraskuun huurteessa v. 2005

Yhteinen kuntakokous hyväksyi 6.4.1910 ratkaisun ja määräsi koulupiirien rajat. Kulkkilan koulun paikaksi tuli Vihlmannin torpan ja Lehtosen torpan välinen alue maantien läheisyydessä. Kuntakokouksessa olivat Kokemäen edustajina: talollinen Kaarlo Oittinen, Juha Potila, torppari Akseli Lintala, Kalle Takala ja Nestori Myllymaa ja Kouvatsan edustajina: opettaja Vilho Oksanen, talollinen Oskari Marttila ja Arvo Kotka. /6/

Kulkkilan koulu valmistui v. 1913. Koulun ensimmäisenä ja pitkäaikaisena opettajana toimi K.V. Koskilahti koulun perustamisesta vuoteen 1947, kaikkiaan 34 vuotta. Rouva Koskilahti toimi myös jonkin aikaa tyttöjen käsitöiden opettajana. /5, 114/. Kulkkilan kansakoulu lakkautettiin v. 1982.

Kulkkilan vanhat sukutilat

Kulkkilan maataloista on saatavissa tietoja lähes 500 vuoden takaa. Jo tämä antaa kuvan siitä, että maatalous on ollut metsästyksen ja kalastuksen ohella kylän elinkeinorakenteessa mukana vuosisatoja. Suur-Huittisten maakirjasta vuodelta 1546 ja lähdeviitteestä /4, 250/ on todettavissa, että Kulkkilassa on tuolloin ollut kaksi taloa: Matti Kulkki ja Klemet Kulkki.

Suur-Huittisten manttaaliluettelo helmikuussa vuodelta 1639 kertoo väenottoa varten merkityt kaikki miespuoliset pitäjän asukkaat 15-vuotiaasta lähtien. /4, 260, 270/

Jalosukuisen Herra Kustaa Hornin läänityksen talonpojat Keikyän neljänneksessä Kulkkilan kylässä:

- Lauri Jaakonpoika, t (= talon isäntä)
- Erkki Laurinpoika, t.o.p. (= hänen poikansa)

Jalosukuisen Herra Jöns Kurjen rälssitalonpojat Kulkkilan kylässä:

- Paavali Erkinpoika, t
- Martti Paavalinpoika, t.o.p.

Kulkkilassa on kolme merkittävää sukutilaa:

- Vähätäri; Talo on muodostettu v. 1657 Kulkista ja Jaakko Heikinpoika on ostanut perinnöksi 5.10.1762 Ruotsin kamarikollegiolta.
- Kulkki; Tuomas Matinpoika on ostanut perinnöksi 5.10.1762 Ruotsin kamarikollegiolta
- Suutari; Rälssitalo, joka on ollut mm. Kurki-suvun omistuksessa 1587 – 1706. /2, 829 – 831/

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen – luottamushenkilöt

Kunnallishallinto perustettiin Kauvatsalle 1870. Siitä lähtien Kulkkilan kylän edustajat ovat olleet kehittämässä kuntaa ja edistämässä kansansivistystä kunnallishallinnossa ja monissa yhteiskunnallisissa tehtävissä.

Talollinen Juho Heikki Vähätäri Kulkkilasta oli kunnallislautakunnan puheenjohtajana 1870 – 1885. Herastuomari ja uuttera maanraivaaja, joka sai ansioistaan Suomen Talousseuran hopeisen mitalin. Kauan ihmeteltiin, kun hän ainoana seutukunnallaan tilasi ja luki sanomalehteä. *”Ja jos missä miestä tarvittiin, niin Vähätäri sinne aina kuntaansa edustamaan lähetettiin”*, todistettiin lehdessä aivan kuin vastavuoroisesti. /3, 468 - 469/ ja /7, 419/

Juho Vähätärin poika Frans Fredrik Vähätäri oli isällään kirjurina. Hän toimi mm. Sääkskosken sahan kirjanpitäjänä 1870 – 73 ja kuului 1900 -luvun alussa Kauvatsan nuorsuomalaisen yhdistyksen johtavaan jäsenistöön. Kunnallislautakunnan jäsen hän oli 1904 – 1906.

Frans F. Vähätäri piti kauppaa kotitalossaan v. 1901. Kuntakokous valitsi hänet 23.9.1901 Kauvatsan kunnan säästöpankin ensimmäiseen isännistöön. /7; 292, 317/

Juhon vävy Frans Heikki (Henrik) Vähätäri (aik. Ilola) oli kunnallislautakunnan varapuheenjohtajana appensa alaisuudessa 1880 – 1888 ja sittemmin kunnan esimiehenä 1888 – 1894. Kunnallislautakunnan jäsen hän oli vuosina 1880 – 1900.

Frans H. Vähätäri kuului Kauvatsan ensimmäisen kansakoulun – Lähteenmäen kansakoulun - johtokuntaan. Koulu avasi ovensa, tosin vuokratiloissa, syksyllä 1881.

Kauvatsan kunnalliselämässä Marttilain – Lievikoskelta – ja Vähätärin kaudella kunnan hallintoa johdettiin aina Sääksjärven takamaalta käsin. /3, 461, 468 – 469/

Vuosikymmenien saatossa, aina Kauvatsan kunnan lakkauttamiseen saakka, kunnallislautakuntaan – kunnanhallitukseen ovat Kulkkilan kyläyhteisöstä edellisten lisäksi osallistuneet: Iisakki Kulkki, Kalle Kulkki, Vihtori Suutari*, Jooseppi Kallio*, Arvi Suontausta*, Aarre Kulkki ja Väinö Korvensuu. /7, 419 - 423/ (* Suutarin talon isäntiä.) /8/

Kunnanvaltuustossa ovat Kulkkilasta toimineet: Jooseppi Kallio, K.V. Koskilahti (koulun opettaja), Arvi Suontausta, Kalle Kärki, Väinö Matias Kirkkala (koulun opettaja), Aarre Kulkki (varapj.), Kalevi Pruuki ja Väinö Korvensuu. /7, 424 – 427/

Kyläsuunnitelma

Kyläsuunnitelman valmistelu tapahtui 13. – 14.11.2005 osallistavaa ja luovaa työprosessia käyttäen. Jatkossa on kuvattu työprosessin eteneminen vaiheittain.

Nykytila

Ensimmäisenä arviointikohtana oli kyläyhteisön nykytila, joka painottui seuraaviin näkökohtiin:

- Palvelut ovat puutteelliset.
 - Kauppa puuttuu. Myymäläauto saattaisi tuoda alkuvaiheen parannuksen asiaan. Viikonvaihteen lehdenjako kangertelee.
- Työpaikat
 - työmahdollisuudet ovat olemattomat - työntekijä ja työ eivät kohtaa
 - Väestö vanhenee, vähenee ja ikärakenne vinoutuu. Nuorison on haettava työpaikat kylän ulkopuolelta.
- Hyvä uimaranta puuttuu
 - Luonnonkaunis Sääksjärvi tarjoaa hyvät virkistymämahdollisuudet, mutta yleisen uimarannan ja veneiden laskupaikan puuttuessa mahdollisuudet ovat erittäin rajatut.
- Tien huono kunto ja huonot liikenneyhteydet
 - Sekä Plättilänmaantiellä että Sääksjärventiellä on varsinkin kesäisin vilkas liikenne. Tiet ovat Kulkkilasta ja Sääkskoskelta huonoja sorateitä, mikä haittaa paikallista elinkeinoelämää. Onhan mansikka kyläyhteisön merkittävä tulonlähde kesäisin. Marja vaatii kuljetukselta hyviä tieolosuhteita.
 - Tämän ohella seudulta käydään henkilöautoilla töissä hyvien julkisten liikenneyhteyksien puuttuessa Kokemäen keskustassa ja muilla paikkakunnilla aina Poriin saakka. Nykyiset tieolosuhteet eivät tue mm. Sääksjärven markkinointia vapaa-ajan viettokohteena.
 - "Motissa ollaan joukkoliikenteen suhteen"
- Elinkeinoyhteistyö puuttuu
 - Nykyajan yritystoiminta perustuu verkostomaiseen työskentelyyn. Kyläyhteisössä on monenlaista osaamista, mutta eri elinkeinojen välinen ja myös saman elinkeinorakenteen sisällä yhteistyö on puutteellista. Yhteistyötä voitaisiin hyödyntää mm. tuotteiden markkinoinnissa, myynnissä ja tuotekehityksessä.
- Kylän yhteisöllisyys kaipaa piristystä
 - Kylän yhteisöllisyyden ylläpitäjä on nykyisin Kulkkilan vapaa-aikakerho ry. Tämän ohella kaivataan myös muita toisiaan täydentäviä toimintatapoja.
- Harrastusmahdollisuudet ovat vähäiset.

Vahvuudet

Seuraavaksi kartoitimme kyläyhteisön vahvuudet, jotka toimivat seuraavan vaiheen, tavoitteiden asettamisen, perusteena:

- Kyläläisten yhteistyö
 - Kylän väestössä vallitsee pääosin voimakas tahtotila, talkoohenki ja yhteistyöhalu viedä asioita eteenpäin. Asenteet, sitoutuminen ja motivaatio ovat hyvällä pohjalla. Väestön yhteistyökykyä kuvaa parhaiten perinteenä kulkenut sitkeä yrittäjäyys.
- Ihana Sääksjärvi ja kaunis luonto
 - Sääksjärvi on tarjonnut kautta aikojen elämän edellytykset Kulkkilan kylälle. Kalastus on ollut monen kotitalouden pääelinkeino.
 - Järvi, sen lukuisat saaret ja ympäröivä luonto tarjoavat edelleen rauhoittavan elementin ihmisten mielissä. Järven ympäristö- ja kulttuuriarvot ovat merkittävät.

- Järven kunnostamisen jälkeen tulisi selvittää, mitkä ovat ravunkasvatuksen mahdollisuudet järvessä. Mikä on näin saatu matkailu- ja elinkeinohyöty?
- Mansikanviljely – marjanviljely
 - Kulkkilan koulun ensimmäinen opettaja, Koskilahti, oli uranuurtaja mansikanviljelyn tuloon kylälle. Hänen puutarhaopetuksensa on kantanut runsaan sadon.
 - Mansikanviljely ja siihen liittyvä tietotaito on saanut valtavat mittasuhteet yhteen kylään suhteutettuna. Mansikanviljely on kasvanut merkittäväksi paikalliseksi yritystoiminnaksi, jonka pohjalle on mahdollista laajentaa tutkimusta ja tuotekehitystä uusien marjalajikkeiden kanssa, tavoitteena uusien tuotteiden ja tuoteyhdistelmien kaupallistaminen. Voisivatko Kulkkilan marjatilat toimia koetiloina tässä tarkoituksessa?
- Vapaa-aikakerho
 - Vapaa-ajankerho toimii aktiivisena kyläyhteisön jäsenten yhdistäjänä ja kerhon esitykset ovat kysytyjä myös laajemmalti – mm. Kauvatsa-päivillä.
- Kulkkilan koulu; Heli & Tage
 - Kulkkilan koulukiinteistön nykyiset omistajat ovat tehneet mahdolliseksi käyttää entisen koulun ja sen talousrakennuksen tiloja yhteisölliseen käyttöön. Mikäli nämä tilat puuttuisivat, mahdollisuus kokoontua kyläyhteisön asioiden käsittelyyn olisivat todella rajoitetut.
- Ihmiset
 - Tulokset syntyvät ihmisten toiminnan avulla. Kyläyhteisöstä löytyy erilaisia ”persoonallisuuksia” ja osaamista kesäasukkaat mukaan luettuna. Ihmisten erilaisuuden ja kontaktihenkilöiden hyödyntäminen kyläyhteisön hyväksi on merkittävä vahvuus.

Tavoitteet

- ”Töiden jakaminen” tasapainoisesti
 - Kyläyhteisössä tiedostetaan laajasti edessä olevat lukuisat kehitystarpeet. Tämän johdosta tavoitteeksi on asetettava tehtävien määrittelyn osalta myös se, millä resursseilla ko. tehtävät suoritetaan. Resurssit tulee jakaa tasapainoisesti ja siten, että jokainen voi parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntää omaa osaamistaan.
 - Resurssit on myös kohdennettava oikein yhteistyötä ajatellen eri osapuolten kanssa, ensisijaisesti Kokemäen kaupungin suuntaan.
- Ympäristö
 - Sääksjärven virkistyskäytön hyödyntäminen ympäri vuoden on haasteellinen tavoite. Ihmisten vapaa-ajan käyttö lisääntyy ja monipuolistuu. Järvi ja sitä ympäröivä luonto antaa hyvän mahdollisuuden lisätä käyttöastetta. Tämän ohella on otettava huomioon myös kylämaiseman kohennus.
- Tien kunnostus soratien osalta
 - Asia vaatii yhteydenottoa kunnan- ja tieviranomaisiin.
- Saisi kylän pysymään elinvoimaisena
 - Perusedellytys kyläyhteisön elinvoimaisuudelle on usko itseensä, oman ja yhteisöllisen henkisen perustan vahvistaminen, yksilöiden kannustaminen, paikallisen kulttuurin ja asukkaiden juurien tunteminen ja jokaisen terveen itsetunnon voimistaminen. Yksilön ja yhteisöllisten vahvuuksien suuntaaminen tehtävään, jolla on tarkoitus, turvaa elinkelpoisuuden. Tukeva resurssipohja on jo olemassa.
 - Elinvoimaisuutta voidaan vahvistaa mm. ammatillisella yhteistyöllä; kurssit, markkinointi- ja talouskoulutus, tavoitteena työn ja sen tekijän yhteensovittaminen. ”Kummien” hyväksikäyttö antaa ulkopuolista näkemystä kyläyhteisön kehittämiseen.
- Kyläkulttuurin vahvistaminen – koulupiirin kirja
 - Kulkkilan koulupiirin kirja on tarpeen kylän ja sen koulun perinteiden ja kyläkulttuurin tallentajana jälkipolville. Kirjassa korostuu kulttuurin

aikaperspektiivi. Koulun menneisyydestä siirtyvät aikamme ihmisille ne tiedot, taidot, toimintatavat, arvot ja asenteet, joiden avulla lukijat suhteuttavat asiat nykyisyyteen. Samalla ymmärrys siihen, miten yhteiskunta on muuttunut, kasvaa ja muuttuu jatkuvasti myös vastaisuudessa eri tekijöistä johtuen.

- Paviljongin jatkuvuus ja kehitys
 - Tanssipaviljonki on vajaakäytössä. Käyttöastetta on mahdollista nostaa käyttötarkoitusta monipuolistamalla.

Kehitysideat

Kehitysideat rakentuivat kyläyhteisön vahvuuksien päälle:

- Mökkitalkkaritoiminta
 - Väestön ikärakenne, halu asua omassa kodissa mahdollisimman pitkään, kesäasukkaat, pihojen kausityöt ja pienehköt korjausrakennustarpeet antavat aiheen toteuttaa ”mökkitalkkaripalvelut” joko itsellisenä yrittäjänä tai yritysverkostona.
 - Tiesännöitsijäpalvelua tulisi myös harkita.
- Opaskarttataulu Sääkskoskelle
 - Sääksjärvi on satojen kesäasuntojen ympäröimä. Paikkakunnalla liikkuu kesäisin paljon matkailijoita ja kesäasukkaiden vieraita. Seudulla ei ole minkäänlaista opastusta. Tämän johdosta on perusteltua hankkia Sääkskosken risteykseen opaskarttataulu.
- Elokvateatteri
 - Kulkkilan koulun vapaa-ajantilan käyttöastetta on mahdollista nostaa. Tila voisi toimia pienimuotoisena elokvateatterina. Samalla se toimisi laadukkaana TV-katselutilana. Tila toimisi nykytekniikkaa hyväksi käyttäen kurssi- ja opetustilana lapsille, nuorisolle ja aikuisväestölle.
- Elinvoimaisuus
 - Nykyiset ja vielä kunnostettavat asunnot olisi kartoitettava ja kunnostettava ja näin annettava uusille asukkaille mahdollisuus tulla asumaan edullisesti Kulkkilaan.
 - Perustetaan liikuntaryhmät terveyden ja yleiskunnan ylläpitämiseksi.
 - Kylään tarvitaan asiointiliikenneyhteydet.
 - Luodaan yrittäjyyttä ja yhteistoimintaa palveleva toiminta.
- Kulttuuri
 - Kyläkulttuuri on taltioitava koulupiirin kirjaan ennen kuin se on myöhäistä. Kulttuuri elää juuri tässä ajassa ja meissä.
 - Koulunkäynnistä ja paikallisista vanhoista työtavoista voisi lisäksi tehdä elokuvan.
- Aittakarin hyötykäyttö
 - Aittakari – seurakunnan virkistyskeskus – olisi saatava monipuoliseen hyötykäyttöön.
- Sääksjärven puhtaus ja virkistyskäyttö
 - Sääksjärven antamat mahdollisuudet hyötykäyttöön:
 - kalakilpailut
 - pato
 - veneenlaskupaikka, venesatama ja veneen säilytys
 - veneitten moottoreiden huoltaja ja korjaaja
 - uimaranta
 - jäätelökioski
 - lasten uimakoulu
- Järven puhdistamisesta saatavan lietteen jalostaminen mullaksi ja myytäväksi.

Sääksjärvi liittyy kapenevan Sahanlahden ja Sääkskosken kautta Kouvatsanjokeen

- Postilaatikkovalaistus
 - Tiet ovat valaisematta. Postilaatikkoryhmien valaistus parantaa tilannetta ja lisää samalla turvallisuuden tunnetta.
- Työryhmät
 - Resurssien tasapainottamista varten on tarpeen perustaa tehtäväkohtaiset työryhmät:
 - teiden kunnostus on kriittisin
 - Sääksjärven kunnostus
 - postipalvelun säännöllisyys myös viikonloppuisin
- Tienvarsimaisemointi, järvi esille
 - Ihmiset hakevat vastaisuudessa itselleen asuinpaikan ja viihtyisän elinympäristön, joka tarjoaa paikallisia erityispiirteitä, jossa luonto on lähellä ja saasteet, melu ja liikenne eivät aiheuta ongelmia. Sääksjärvi ympäristöineen tarjoaa tähän oivallisen mahdollisuuden.
 - Plätttilänmaantien ja Sääksjärventien maisemointi muodostuu vahvuustekijäksi silloin, kun em. tiet ympäristöineen säilytetään siistinä ja kauniina. Tällöin kyläyhteisön keidas, Sääksjärvi, tulee näkymään niin paikalliselle väestölle kuin kesäasukkaille ja matkailijalle. Tämä on toimintaa, jonka jokainen maanomistaja voi osaltaan käynnistää välittömästi. Näin kyläyhteisöt yhdessä voivat huolehtia kylänsä kokonaisilmeen kehittämisestä ja Sääksjärven ja sen ympäristön kulttuurimiljöön kauneusarvojen vaalimisesta.
 - Tienvarsimaisemointiin liittyvät myös yhtenäiset postilaatikkotelineet.
- Ympärivuotinen jätepiste
 - Kouvatsalla ei ole ympärivuotista ennalta lajiteltujen jätteiden keräyspistettä. Tämän haitan poistaminen vaatii yhteistyötä kaupungin viranomaisten kanssa.
- Yhteiset ympäristötapahtumat
 - "Sääksjärven kulkuri" – tapahtuma esim. juuri ennen vuosittain pidettäviä Kouvatsapäiviä.
 - Sääksjärven ympärilyönti, soutu ja hiihto - retkimielellä sekä luonnollisesti kalastus; uistelu ja pilkki
 - Luontoretki, esim. luolaretki ja Sääkskosken vanha vesimylly.

Ratkaisumallit, toteutus

Kehitysideoiden jälkeen toimenpiteitä koskevat valinnat kohdentuivat välittömiin toimenpiteisiin, lyhyen aikavälin toimenpiteisiin ja pitkän aikavälin toimenpiteisiin.

Välittömät toimenpiteet

Päähuomio keskittyi toimenpiteisiin, joihin kyläyhteisön jäsenet voivat konkreettisesti ja välittömästi itse vaikuttaa. Näin turvaamme kyläsuunnitelman näkyvän toimeenpanon. Valinnat kohdistuivat seuraavasti:

- Mökkitalkkari
 - yksittäinen yrittäjä
 - yrittäjäverkosto
 - kohde; kesäasukkaat vanhuksat ja kotitaloudet, joilla ei ole eri vuodenajan töihin tarvittavaa konekalustoa
- Elokvateatteri
 - Elokvateatteri Kulkkilan koululla – koulun talousrakennuksessa - tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet tukea yhteisöllisyyttä kylässä.
 - Elokvien ohella se tarjoaa mahdollisuuden paikalliselle väestölle kokoontua yhteen arvioimaan sanoin ja kuvin kulloinkin ajankohtaisia sekä paikallisia että yhteiskunnallisia asioita ja ilmiöitä sekä sitä, miten elinkelpoisuus turvataan kyläyhteisössä vastaisuudessa. Elokvateatterissa voidaan arvioida kyläyhteisön yhteistoimintaan, uudistumiseen ja yritystoiminnan vahvistamiseen tähtääviä toimintamalleja paikallista erityisosaamista ja ulkopuolista asiantuntemusta käyttäen.
 - Paikallisen kulttuurin – perinteiden – siirtyminen lapsille ja nuorille ei enää tapahdu samalla tavalla kuin aiemmin maaseutuyhteisössä. Koululaitos huolehtii osaltaan perinnekasvatuksesta ja kotiseutuopetuksesta, mutta ei suinkaan kaikesta. Opetus ei välttämättä tavoita yksittäistä kyläyhteisöä. Elokvateatteria voidaan käyttää tehokkaasti paikallisen perinteen opettamiseksi ja viestittämiseksi lapsille, nuorille, nykyiselle aikuisväestölle ja esim. kesäasukkaille. Lapset ja nuoret toimivat tulevaisuudessa perinnetaidon siirtäjinä.
 - Nykytekniikka – paikallisten video-osaajien avulla - tarjoaa mahdollisuuden valmistaa opetusmateriaali sellaiseen muotoon, että perinteen siirtäminen kohderyhmille on mahdollista.
- Koulupiirin kouluhistoriikki
 - Sisältää Kulkkilan ohella Plättilänmaan ja Sääkskosken kylät sekä osia Lievikosken kylästä ja on samalla kylän historiikkia avaava teos.
 - Tukee perinteen tutkimista, tallentamista ja hyödyntämistä, siis työtä, jota niin monet kylätoimikunnat tekevät maassamme.
- Tiet ja niiden parantaminen
 - Plättilänmaantie
 - Sääksjärventie
 - huom. tieluokituksen tarkistus

Lyhyen aikavälin toimenpiteet

Lyhyen aikavälin toimenpiteet, joiden käynnistys on tarpeen aloittaa välittömien toimenpiteiden yhteydessä:

- Yhtenäiset ja valaistut postilaatikkotelineet
- Opaskarttataulu Sääkskoskelle
- Elinvoimaisuus

Pitkän aikavälin toimenpiteet

Pitkän aikavälin toimenpiteisiin – löytyvät ideapankista – on syytä ryhtyä resurssien vapauduttua edellisistä.

Johtopäätökset

Kyläyhteisö on edellisessä luvussa kuvatulla tavalla yhdensuuntaistanut vahvuutensa ja kehitettävät asiat. Jokainen osanottaja on antanut vahvan panoksen kyläsuunnitelman rakentamiseksi, vapautuen tässä prosessissa luovaan ja itsenäiseen ajatteluun. Kulkkilan kyläyhteisöllä on vuosisatojen takainen perinne - historialliset juuret, jotka ovat antaneet kyläsuunnitelman laadinnalle syvyyttä ja omaleimaisuutta. Kylän kulttuuri elää ja kukoistaa vastaisuudessakin perinteensä ja omien vahvuksiensa varassa.

Osanottajat tekivät jokaisessa työvaiheessa valintoja ja pohtivat niitä tehdessään vahvuuksia, mitä tulevaisuuden mahdollisuuksia valinnat antavat. Miten eri vahvuudet vahvistavat kyläyhteisön elinvoimaisuutta? Miten vahvuuksia ylläpidetään ja kehitetään? Miten ja kuinka laajasti vahvuuksia sovelletaan käytäntöön? Välittömästi toimeenpantavia asioita ovat:

- mökkitalkkari
- elokuvateatteri
- koulupiirin kouluhistoriikki
- tiet ja niiden parantaminen.

Jokaisella valinnalla on myös vaikutuksensa. Tavoitteena on välittömien hyödyllisten vaikutusten aikaansaaminen kaikissa kehitystehtävissä. Vaikutukset liittyvät toteutusaikaan, asumis- ja työympäristöön, paikallisen kulttuurin ylläpitoon, luonnonarvoihin, vapaa-ajan viettomahdollisuuksiin sekä yhteistyöhön kaupungin ja valtion viranomaisten kanssa. Nämä on arvioitava ja yksilöitävä jokaisessa kehityshankkeessa erikseen.

Seuranta ja päivitys

Mittavista kehitystarpeista johtuen on perusteltua, että Kulkkilan vapaa-aikakerho ry pitää kyläsuunnitelman toteutumisen seurantakokouksen vuosittain ja päivittää suunnitelman kolmen vuoden välein.

Lähteet

- Seppo Suvanto; Satakunnan historia III, keskiaika. Satakunnan Maakuntaliitto ry. Satakunnan Kirjateollisuus Oy 1973.
- Raimo Viikki; Suur-Huittisten historia II. Punkalaitumen eroamisesta kunnallisen itsehallinnon alkuun n. 1639-1860. Lauttakylä 1973. 1072 s.
- Raimo Viikki; Suur-Huittisten historia III1. Hajoavan hallintokokonaisuuden kausi. Suur-Huittisten vaiheet kunnallisen itsehallinnon valmisteluajoista vuoteen 1917 asti.
- Huittinen, Kauvatsa, Keikyä ja Vampula. Gummeruksen Kirjapaino Oy. Jyväskylä 1989. 712 s.
- Aina Lähteenoja; Suur-Huittisten pitäjän historia vuoteen 1639. Tyrvään Kirjapaino Oy, Vammala 1949. 295 s.
- Kokemäkeä ennen ja nyt. Vanhaa Satakuntaa III. Satakunnan Nuorisoseurain Liiton Julkaisuja. Kokemäen maatalousmuseo ja kotiseutuyhdistys. Satakunnan Kirjateollisuus Oy:n Kirjapaino. Pori 1955. 486 s.
- Aarne Vähätäri; Kulkkilan kansakoulun historiikka. Puhe koulun 40-vuotisjuhlassa 11.10.1953.
- Raimo Viikki; Suur-Huittisten historia III2. Väestö, matriikkelit ja tilastot. Gummeruksen Kirjapaino Oy, Jyväskylä 1990. 719 s.
- Jaakko Suontaustan arkisto